

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

Megjelenik naponként reggel, kivéve hétfőn

Előfizetési árak:

Helyben: Egész évre 16 kor., fél évre 8 kor., negyed évre 4 kor.
Vidékre: Egész évre 20 kor., fél évre 10 kor., negyedévre 5 kor.

Egyes szám ára 6 fillér.

POLITIKAI NAPILAP

FELELŐS SZERKESZTŐ:

Dr. CSILLAG KÁROLY.

LAPTULAJDONOSOK:

Dr. JANIGA JÁNOS és Dr. VOJNICH GYULA.

Szerkesztőség:

Dr. Csillag Károly ügyvédi irodája.

Szerkesztőségi telefon: 119.

Kiadóhivatal:

KLADÉK és HAMBURGER könyvnyomdája

Batthyány-utca 5. sz.

A kiadóhivatali telefon száma: 62.

A politikai szemhatár.

Ismét Rákóczi napja volt a tegnapi. Magyar sovinizmus dühöngése, mondják a bécsi sörházakban. Lehet a sovinizmus hiba, ee mi erénynek tartjuk és ebben a tévedésünkben szívesen megmaradunk. Épen az a józanság talán az oka, hogy nekik odaát züllöttek a közviszonyaik, mert nincs erkölcsi tökéjük.

A képviselők és főrendek mai ülésén, amott az agg Podmanický Frigyes és Thaly Kálmán, emitt Wekerle Sándor és Beöthy Zsolt szóltak hozzá a pártelnökök azon indítványához, hogy fejezze ki az országgyűlés hódolatát a királynak a királyi elhatározásért, hogy Rákócy hamvai hazahozassanak. Thaly Kálmán és Beöthy Zsolt vers-sztrófákat is szavaltak beszéd közben. A kuruc népköltészet és a Kölcsey idealizmusának virágai nem jól érezhették magukat ott, ahol a panamák penészvirága van a levegőben. De épen mert ultramodernül cinikus szellem lakozik ott; kettősen üdvös azon Rákócy kultuszá-

nak oltárán áldozni, akiről egy katolikus püspök azt mondotta, hogy életének tisztasága és vallásos buzgalma miatt szentté avatást érdemelne.

Azt a történelmi érzést, amelyet Beöthy Zsolt az ő beszédében különösen reánk magyarokra tart oly igen fontosnak, foglalja magában a király jelszava is, a „Bizalmam az ősi erényben.“ Ezt a jelszót tegnap újra hangoztatta az apostoli felség.

Nemcsak az országgyűlésen került u. i. tegnap szóba Rákócy redivivus, hanem a királyi várakban is. A székes főváros (amely sajnos az év tulnyomó részében nem székes, mert Bécsben székel a felség, sőt az Urnapi körmenetre ezidén Budapestről megy majd Bécsbe), tehát a székes főváros küldöttsége járt a királynál, megköszönni a királyi szót, melyet követni fog a királyi tény. Márkus főpolgármestert még ez a téma sem tudta anynyira fölmelegíteni, hogy a sablontól megszabadult volna. Pedig a representáláshoz nem elég a herkulési termet, aminek Márkus nincs is hijával. A

királynak Márkus válaszára adott szavaiban kissé büvösen hangzik: „Értem és nagyrabecsülöm a magyar nemzetnek azon kegyeletét . . .“ De már a kézirat forte-jának pendantja ez: „Mindlg biztam és bízom a nemzet ősi erényében és mindig az volt atyai szívem legfőbb óhajta, hogy kölcsönös egyetértésben igyekezzünk megvalósítani mindazt, ami a nemzet javára és dicsőségére szolgálhat.“

A pénzügyi bizottságban a beruházási javaslatot tárgyalják. Ebből a javaslatból mire van égető szüksége az országnak. Negatív tükörnek nevezhetnénk azt a javaslatot. Nem az én gondolatom, hogy az ujságok apróhirdetéseiből egy késő kor kulturtörténelmi buvárja jobban és kivált hitelesebben állapítja majd meg a kor képét, mint szövegrészéből. A beruházási javaslat hübb képét nyújtja az 1904. évi Magyarországnak, mint a költségvetési törvény.

Sokan azt mondják, a beruházásokat bele kellene foglalni a költségvetési

Szénrajzok.

— A „Bácsme gyei Napló“ eredeti tárczája. —

Irta: Lukácsy István.

A kivándorló.

A földet és házat már eladta. Az árából letörlesztette minden adósságát, maradt még tiszta hatszáz koronája. Csak ami épen legszükségesebb volt a hosszú utra, az új életre, azt tartotta meg; többi ingóságain mind tuladott. Kékes posztóruháját, báránybéles sapkáját, erős ráncos csizmáját, meg a subáját megtartotta. Az ágynemű össze volt kötve egy nagy batyuba s ott hevert a szoba szögletében. Az ólban nem visitott többé a malacz, a ló nem nyertett az istállóban s a kakas nem kukorikolt a sövényfalon. Olyan csendes volt az udvar, mint a temető.

Nagy Hegyesi András uram ott állott az ajtó küszöbén s merően nézett fel az égre.

Arcán a leghidegebb egykedvűség ömlött el. Pedig künn a határban lázasan folyt a földmívelőmunka, amely az ő szívét is ilyenkor mindig ideges rezgésbe hozta.

Most mindezzel nem törődik, mert nincs földje többé, sem háza. *Kivándorol*, holnap indul Amerika felé.

Nyomatásban olvasta, hogy ott annyi földet kap, amennyivel az egész várszegi határ sem ér föl; lesz zugó erdősege s rétsege, hol egész ménes vágtat versenyezve a széllel. Házat épít földjére, nagyot, tágasat, szellőset. Lesz egész csordája, hatalmas birkanyája; annyi buzája terem azon a szűzi földön, hogy magtárai csordultig telnek meg a föld gyümölcseivel.

Gyönyörű álmok, édes ábrándok . . .

Már minden atyafitul elbucszott, akik könyezve szoritottak vele kezét utoljára s kívántak neki jó szerencsét. Hiába is akar-

ták volna tartóztatni. Szemeiből kiragyogó tűz komor elszántságot mutatott, mely lelkét egészen fogva tartotta.

Annyira beleélte magát ábrándjaiba, hogy eszébe se jutott a tenger, amelyen legnagyobb veszedelmekben élet és halál közt lebegve kell megtenni öt napnyi utat. Mikor pedig kiszáll a hajóból, nem fog ő mindjárt az ő gyönyörü farmjai felé repülni, hanem a Chatam Square piszkos és egészségtelen utcáiban kell eltölteni életének legszebb idejét. A Workinghouses-okban vagyis a munkaműhelyekben oly keveset fizetnek s oly sokat kell dolgozni, hogy az a hatalmas, erős ember 2 év alatt egészen össze fog roskadni. Igaz, földet is fog kapni, egy dollárért egy holdat; csak hogy a Missisipi mellett benn Arkauzas legvadabb vidékein, hol a sárgaláz két év alatt a legizmosabb embert is a föld alá viszi.

Dr. Heiszler J.

ORVOSTUDOR VIZGYÓGYINTÉZETE

~ SZABADKÁN, Mária-Terézia-park ut. ~

Telefon száma: 211. Telefon szám 211.

Gyógymódok: vizcúra, massage, szénsavas fürdők

(nauheimi orvosi-torna és villanyozás.)

Javalva: Álmatlanság-, főfájás-, szédülésnél; idegesség- és idegfájdalmaknál. Emésztési zavarok-

nál, főképen székrekedésnél. Rheumánál. Szénsavas fürdők

(nauheimi) kitünő hatasu a szív és vérérdény betegségeinél

törvénybe. Azonban ha nem az a célunk, hogy az államháztartás egyensúlyának biztos mérlegét kapjuk: a beruházások külön törvényjavaslata tisztább képét adja az egyes közszükségletek kielégítésére fordított összegeknek. És ez a mérleg talán érdekesebb amannál.

Érdekes, hogy a finansminiszter a tegnapi bizottsági tárgyaláson hangsúlyozta, hogy ne csak mindig az ipar pártolásáról beszéljünk és hogy ez a javaslat sem kizárólag azt célozza. Egyoldalúság az az új felfogás, hogy más honmentő akciót nem is ismerünk hova tovább mint: Pártoljuk a hazai ipart!

*

A Lengyel Zoltánok kissé megszeppentek, mikor Barta Ödön bejelentette a pénzügyi bizottsági tagságáról való lemondását. Persze meggyanusítani a függetlenségi párt e nagy készültségű és intakt jellemű tagját, aki érthetetlen okból különösen az Ugron frakciónak ellenszenves: mondom, meggyanusítani a kormánnyal és a Földhitelintézettel való kokettálással könnyebb volt, mint helyettesíteni. Pláne a pénzügyi bizottságban helyettesíteni, mikor Barta hónapokon át tanult, hogy a pártot kellő tekintéllyel és kellő erélylyel képviselhesse.

A meglepetés azonban fokozódott. Megkinálták u. i. Mezössy Bélát és ő se fogadta el a tagságot. Pedig Mezössy Béla ép oly képzett, mint népszerű fiatal homo novusza a pártnak. Lehet, az vitte erre a lépésre, hogy Barta Ödön iránti nagybecsülését demonstrálja.

András gazda minderre nem gondolt.

Délután kiment a temetőbe, hol egy korhadtt fakesztt alatt pihentek szeretett hitvesének hamvai.

Ezeknél a szeretett hantoknál azután elöntötte szívét a fájdalom. Sirni kezdett. Ugy érezte, mintha két puha kar emelkednék ki a sírból, fonná körül a nyakát s marasztalná.

De ő letörölte könyeit s lefejtette nyakáról a két puha kart.

Másnap elment. Egy egészséges vércsepp hullott ki a nemzet testéből, mely a sírba nem fog visszatérni soha.

*

Hajótörött.

A zugó ér mellett elterülő sűrű füzes erdő pompás tavaszi reggelre ébredett. A felkelő nap arany biborba vont a fák koronáját, a madarak ezerféle hangja töltötte be az erdőt. A természet harmóniáját egy-

Igy vagy úgy a függetlenségi párt géneban van és ha ez így folytatódik, a lapokban kell ma d hirdetniök.

Kerestetik

függetlenségi érzelmű képviselő, aki a pártot a pénzügyi bizottságban képviselje. Egyének, kik e szakmában már alkalmazva voltak, előnyben részesültek. Aki alkalmaztatik, méltányos tiszteletdíjon felül egy Cook féle utazási sorsjegyet kap.

*

Olay Lajos indítványát sokkal komolyabban tárgyalnák, ha nem Olay Lajos tette volna meg. Nagyon óhajtanó, hogy mindenki szint valljon. Igaz, hogy akkor a függetlenségi Kossuth párt, az Ugron párt, a néppárt 2—2 részre, a szabadelvűpárt megszámlálhatlan számú szilánkokra oszlanék föl. Csak az Apponyi párt maradna egységesnek; no meg égyelőre a Bánffy-párt. Vannak ugyan, akik ez utóbbi pártot nem is tekintik pártnak, mert nincs kellően szervezve és főképp mert vezére nem ül a parlamentben. Mi pártnak tartjuk már most is. Szervezve van már is és az ami folyamatban van, nem szervezkedés, csak terjeszkedés. Hogy a pártvezér nem ül a parlamentben és specialite, hogy a képviselőházban (mert ez a pártélet színtere) nincs széke: nem baj. Ez nem tartozik a párt fogalmához.

Szóval, le a dominókkal! **s. b.**

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése

— Saját tudósítónktól

Öt perces ülésre készült a tisztelt Ház s valaminvel hosszabb multság lett belőle. De az is igaz, hogy öt perc alatt is el lehetett volna intézni a „munkanyagot”; de per-

szerre fegyverdurránás zavarta meg. Egy pillanatra nagy csendesség lett; mintha valaki megijedt volna ettől a lövéstől; de azután újra felharsant a sok madár-torok, a szellő végigsímitotta a fák lombjait, amely úgy hangozott, mint egy nagy sóhajlás.

A nap sugarai, ahogy áttörtek a lombok között, egy hanyatt fekvő ifjunak halvány arcát öntötték el. Halántékán lött sebből kipatakzó vér már megaludt s egész fekete lett, ép úgy mint maga a seb; a fegyver ott csillogott a sűrű fű között.

Miklóssy Aladár! Te fiatal lángész, te kedves és finom modoru uriember, mért kellett neked szétszakítani virágzó életedet?!

Mint a büszke nagy hajó duzzadt vitorlakkal, kedvező szelekkel indul hosszú tengeri útjára, ilyen kedvező körülmények közt lépett a nyilvános élet porondjára Miklóssy Aladár is. Gymnasiumi és jogi tanulmányait

szé, volt a mai ülésen olyan pikantéria, aminek az élvezetéhez ülés kell.

Apponyi Albert bejelentette, hogy lemond a delegáció tagságáról s egyben négyheti szabadságot kért.

Az ülés elején Madarász József apó szólalt fel s kifogásolta, hogy a jegyzőkönyvben ott ez a latin szó dotáció. Hát nem elég jó a magyar kifejezés: hozzájárulás?

Az elnök szívesen konstatálta, hogy igaz van, de elmondja, hogy az ellenzék részéről beadott indítványokat szösz szerint kell bevenni a jegyzőkönyvekbe. Hát pedig ez a dotáció egy ellenzéki iudítványban van benn s így került a protokollumba...

— Hát akkor is hibás! — dohogott a jó öreg kuruc.

Ezután harmadszor olvasásban elfogadták a jegyzők fizetéséről szóló javaslatot.

Az ülés végén az elnök jelentette, hogy hétfőn formális ülésben, amelyen bizottsági jelentéseket vesznek tudomásul — valószínűleg a pénzügyi bizottság jelentését is a beruházási javaslatról — csütörtökön újra ülést tart a Ház, melyen a beruházási javaslatokat foglalkozik.

A helyi ipar tehetetlensége.

Csak akkor, amikor egy a városunkban szükséges építkezéstről van szó és azt tapasztaljuk, hogy futkosnunk kell a távol vidékek konkurens vállalatai után és szinte fogni kell a vállalkozókat, hogy itt nálunk valamit létesítsenek, kell tapasztalnunk azt, hogy mennyire hátra van a mi városunk iparügye. Hát vajjon ki vagy mi ennek az oka? Hiszen jól tudjuk, hogy a városi hatóság részéről minden előny ami csak e téren nyújtható, az mind rendelkezésére áll a mi iparosainknak. Minden érdekük támogatásban részesül, s ahol állami segílyt kérelmeztek és azt megadni méltányos dolog volt, abban sem volt hiány. Ugyszólván minden valamire való iparvállalat támogatásban részesül. És mégis hol van a hiba?

Hát azt a hibát bizonyára nem kívül kell keresni, hanem a bajok tulajdonképeni fész-

kitünő sikerrel végezte, mert nagy esze volt. Összeköttetései révén egy elsőrendű vidéki bank titkára lön.

Pályatársai irigykedve néztek rá, amint megnyilott előtte minden szalon ajtaja, ahová ő cözári göggel vonult be. Főnökei ezt a gögöt határtalan önértetnek hitték s vakon megbiztak benne.

Pediglen az egész fényes épület gyöngé, vályogból vert alapokon nyugodott: Miklóssyban hiányzott a karakter.

Egész életén át nem találkozott az Istennel; a vallásos eszmék nem vertek gyökeret szívében. Dicsekedve mondogatta, hogy ő a modern kor gyermeke, aki eszményiséget nem ismer s nem ábrándozik el holdvilágos éjjeleken az idealizmusról. Ő erős tölgy, mely kiállja ezer viharnak a mérgét. Boldog, ha könyökig turkálhat az aranyban.

Mint a kiégett erdősegből a nemes vadak,

VIZGYÓGYINTEZE
A GŐZFÜRDŐ TELEPÉN.

Gyógymódok: vizcúra: ülő-félfürdők, ledörzsölések, massage, szénsavas fürdők (nauheimi cura).

Javalva: ideggyengeség, = álmatlanság, ideges főfájás, szédülésnél, idegfájdalmaknál, emésztési zavaroknál, a szív és véredények megbetegedéseinél (nauheimi cura).

Részleges és teljes villanyos fényfürdők specificus és biztos gyógymód rheumatismus ellen. Nagyon mérsékelt árak!

kében, az ipartestületeken belül, ahol a haladáshoz szükséges összhangot és egyetértést a mi testületeinknél is egyesek megtudták zavarni. Megzavarták pedig azért, mert mindenkoron felszínre kerülnek az egyéniek versengései, akik a maguk hiuságának alárendelték a közérdeket.

Hát vajjon amikor Palics felépítéséről, vagy a város csatornázásáról vagy vízműveinek felépítéséről van szó, még csak nem is gondolhatunk arra, hogy a helyi ipar lenne az, amely ezen munkálatok teljesítésére vállalkoznék. Még annyira se fejlődött nálunk e részben az ipari haladás, hogy legprimitívebb városi építkezéseink kielégítésére elegendő lenne.

Hát vajjon kik azok a bátor emberek, akik nyíltan merik hirdetni, hogy ők azok akik iparügyeink vezetésére hivatást éreznének, vajjon mit tudnak felmutatni eddigi ténykedéseikből a frázisokon kívül, amelyeket saját dicsőítésükre rendezett banketten a maguk egészségére elmondottak?

Ez a város már megeléghelhetette az előretörtetők ilyen szereplését. Iparosaink pedig vegyék le szemünkről a hályogot, amelyet reájuk tettek azok akiknek a működése a világosságot kerüli.

Ideje lenne, hogy Szabadkán az iparérdekeknek képviselői jutnának már szóhoz!

Tüzoltóink ünnepélye.

Derék tűzoltóink az egyesület 15 éves fennállását fogják nemsokára megünnepelni. Az egyesület méltán számít arra, hogy városunk közönsége nagy lelkesedéssel fogja ezt az ünnepélyt felkarolni, mert tűzoltóink másfél évtized óta csak jó hirt és dicsőséget árasztottak városunkra.

A magyar tűzoltó testületek között kiváló helyet foglal el a mi szabadkai tűzoltóságunk, amely méltán számít e város polgárságának elismerésére.

Az ünnepélyt folyó hó 22-én és 23-án tartják. Programját itt adjuk:

akként pusztultak ki Aladár lelkivilágából a nemes erények. Önzetlenség, nagylelkűség, önfeláldozás, kötelességérzet előtte meghaladott fogalmak voltak.

Annál inkább áradt benne az érzékeknek és gyönyöröknek kultusza. Nem tudott megtagadni magától semmit; az örömök poharát fenéig üritette. Kétes nők társaságában egész éjjeleken át tivornyázott. Sietett élni, hogy e rövid földi életből egy percet el ne veszítsen.

Sok aggodalmat és gyötrődést okozott neki, miként teremti elő a pénzt, mely az ő fényes passioihoz, nagyuri költségeihez, éjjeli tivornyáihoz kellett.

Vagyont és pénzt! mely azután megnyitja az utat a jólétben, az örömhöz, mindenhez, amit csak óhajt.

Ez a vagyonszerzésnek dühös vágya megmérgezte egész lelkületét. Elvette az eszét a gondolkodási képességét; hozzányult az idegen pénzhez.

Még az nap este megtudta, hogy másnap le fogják leplezni. Ezt az ő gögös lelke be nem várhatta, a Zug-ér füzesében golyót röpített az agyába.

A fényes, büszke hajót sziklára sodorta a vihar; ott azután összetört s a tenger mélyére merült.

1. „Szabadkai tűzoltó induló“ Gaál Ferenczről, előadja az önk. tűzoltó testület zenekara, a szerző vezetése mellett.

2. „Prolog“ dr. Csillg Károlytól, előadja Vojnich Andor testületi tag.

3. „A tűzoltás és mentés“ élőkép, előadja az önk. tűzoltó testület, rendező Wenczel Lajos parancsnok.

4. „Dalünnepen“ Thern Károlytól, éneki a Dalegyesület.

5. „Myitány“ a Sevillei borbélyból, Rossini-től, előadja az önk. tűzoltó testület zenekara.

6. a) „Madár-dal“ (Bajazzó dalműből) Leoncavallótól;

b) „Baba-dal“ (Hoffmann meséiből) Offenbach-tól; zongora kíséret mellett éneki dr. Klein Mátyásné Szögyi Gina urnő.

7. a) „Sonata“ Grigtól;

b) „Szánkázás a puztán“ Wottavatól; zongorán előadja Herzl Mariska urhölgy a bécsi zeneakadémia növendéke.

8. „Népdal-egyveleg“ Méder M.-tól éneki a Dalegyesület.

9. „Cavatine“ Euphonion soló Katzertől, előadja az önk. tűzoltó testület zenekara.

10. „Boka kesergője“ Lavotta-tól, zongora kíséret mellett hegedűn előadja Klazsik Lehel ur.

11. „Magyar népdalok“ zongora kíséret éneki Milassin Andor tessületi tag.

12. „Bál jelenetek“ valcer Neimertől, előadja az önk. tűzoltó testület zenekara.

Ezt követi: „A Szobaleány“ című vigjáték, melyben Szárics Jánosné urnő, Szabados Ilonka urhölgy, Kertész Mártha urhölgy, Balázs piri Kálmán test. tag és dr. Piller Artur test. tag szerepelnek.

Helyarak rendesek. Kezdeté pontban 7 és fél órakor. Vasárnap, azaz pünkösdi hétfőjén Palicson nagy népünnepélyt, majd este tűzijátékot rendeznek. Belépti jegy a népünnepélyre 40 fillér, általános betépjegy 1 kor.

Reggeli levél.

— Az ujságról és Az Ujságról. —

Ahogy az istenadta nap naponta fölkel. azonkép a Közönség, az ezerszemű és ezerfejű Cézár naponta megkívánja, megkapja és elnyeli a sok ujságot. Még nem is olyan régen, még a Magyar Kurir idejében is bizony jó hetekbe tellett, amíg a diétáról szóló legfontosabb hírek lekerültek nemzeti uramhoz. De csak ő hozzá. Mert ha — nem vélném ugyan — valamelyik jobbagynak eszébe jut vala, hogy ő a Magyar Kurirt akarja olvasni: menten reá számláltatott az a bizonyos huszonöt arra a bizonyos tetemes súlypontra.

És mely rövid idő alatt quae mutatis rerum! Manapság minden szabadkai bunyóné hazaviszi reggelenként a piacról a zöldséggel együtt a Friss Ujságot. Kaputos embernek pedig négy krajcárért oly tömegtelen mennyisége kínálkozik a tanulásnak és szórakozásnak, hogy igazán indolencia azt azt az obuluszt le nem róni. Hogy aztán ki hogyan tudja megválogatni az ő mindennapi táplálékát, az annyira személyes jog és sajátosság, hogy csak óvatosan szabad beleszólni. Inkább a maga álláspontját konstatálja, semmint a más okkupált álláspontját helytelenítse az ember. Így. Most már mondhatom, hogy mindennapi, II. rendű imádságaim között foglaltatik: És add meg a mi mindennapi Az Ujságunkat!

Sokáig nélkülözötte az ujságot az ujságot az ujságot. Esztendőnként, félévünként fölvetődött a családi tanácsokon: melyik lapra fizessünk elő?

A *Budapesti Hirlap* nagyon komoly, rideg, az asszonyok emiatt nem szeretik. A politizáló férfiak meg folytonos lavirozása miatt. A *Pesti Hirlap* a szerkesztője helyzete szerint jobb vagy balpárti. A *Budapesti Napló* igen megfogható munkatársakban, értékben, terjedelemben. Aztán meg szószátyár is. A *Magyarország* csak a napi események felét hozza. Az *Alkotmány* klerikális, rossz a hírvivata. A *Pesti Napló* szintelen. az *Egyetértés* nehézkes, a *Független Magyarországnál* nincs íróember, ezért nem elég komoly, a *Magyar Hirlap* megblzhatatlan. Az utóbbi két lapot két vezető emberük egyénisége jellemzi. A *Független Magyarország* lengyelzoltános, a *Magyar Hirlap* bródysándoros. És aki magyar honpolgár magyarul beszél, csak nem rendel meg a *Budapester Tageblattot*, a *Pester Llyodot*, a *Neues Pester Journal-t*, bár ez utóbbi kettő rutinosan szerkesztődik.

Lapjaink Krisztusa gyanánt támadt *Az Ujság*. Hire kelt, hogy az ujság az Athenaeum jászolában fekvő kisededhez a napkeleti királyokat helyettesítő bábák között Tisza István is ott járt. Nem ártott a kompromittáló hír a csecsemőnek. Pedig tavaly még Tisza István nem volt népszerű ember. (Nem furesa, hogy valaki a miniszterelnöki polcon lesz népszerűvé? és hozzá oly rövid idő alatt!)

Hatalmas arányokban bontakozott ki gubóiból. Már a reklamálása mutatta, hogy itt európai vállalkozással van doigunk. „Nem garaszkodni a kiadásokkal és akkor a bevételek sem garassal: in hoc signo vincesi

Hamarosan ama lap köré csoportosult a közönség, amely Mikszáth Kálmánt, Herceg Ferencet, Kóbor Tamást, Kenedi Gézá, Keszler Józsefet, Lipcsey Ádámot, Kozma Andort, Yartin Józsefet vallotta munkatársaiul és Gajári Ödönt szerkesztőjének. Ideálja a szerkesztőnek. Előkelő társadalmi állásu, a politikában verzált ember. Vagyonos, tehát független. Finom izlésű író és elsőrendű adminisztrátor. Már magával azzal, hogy a palóc kényelmű Mikszáthot szapora írásra birta, megmutatta a szerkesztői virtusát. Már: ha Mikszáth ír, akkor a közönség olvasni akarja. Ha olvasni akarja, előfizet. És ha előfizet, nemcsak azt kapja, amit a lapba ír a nagy palóc, de egy hatalmas könyvét is, több mint husz éven át megirt politikai karcolatai legjavát, *Az én kortársaimat*.

Mit dicsérjem én Mikszáthot, vagy a könyvét? Olyan volna az, mintha a szunyog felmászna egy létrára és onnan levállvergetné az elefántot. Csak most jutottam hozzá ehhez az elegáns becses könyvhöz és csaknem egyfolytában végigolvastam. Hogy mindenki így jár, aki hozzátjut, a fejezetek címei után is holt bizonyos. Tessék: Előszó. — A Club. — Az elnöki szék. — Horváth Boldizsár. — Jókai mint képviselő. — A főispánok. — Oratorok, rhetorok és fecsegők. — Ferenc József mint elbeszélő. — Patriarchalis élet a XX. század küszöbén. — Szilágyi Dezső. — Prileszky Tápé. — Az István szoba. — Királyné a trónon. — Udvari ebéd. — A minisztertanácsok stb. stb. és mindez előkelő művészek rajzaival.

Gourmetnak való dolgok, de annyi, hogy

egy gourmant is jóllakhat vele. Hát Az Ujság? Minden rendű és rangu ember a legjavát kapja mindannak, amit csak egy ujságtól elvárhat. Politikai és egyéb események gyors és kimérető riportja mellől nem hiányzik az elmélkedés, tanulmány, szórakoztatás sem. Annyi rovata van és minden rovata oly jól van szerkesztve, hogy az ember szinte haragszik érte, miért nem kevéské érdekes tartalmas: hagyná már ott és menne a dolgára.

Az ujság ideálja. Az Ujság. A hírlapirodalom nem remélt föllendülésének delelőjét mutatja. Sajnos hogy a hírlapirodalommal nem tart lépést az irodalom.

H I R E K.

— **A királyról.** A király — mint értesülünk — június végéig marad Budapesten s közben június 2-án egy napra Bécsbe utazik hogy az ottani urnapi körmeneten részt vegyen.

— **Kinevezés.** A hivatalos lap mai száma közli, hogy Saághy Ferenc, szabadkai törvényszéki bíró a III. fizetési osztályba sorozott törv. bírónak nevezetett ki.

— **Uj lap.** Zomborban »Alföldi Gazda« cím alatt új lap indult meg, mely minden hó 10. és 25-én jelenik meg.

— **Kinevezés.** Öfelsége a király Flebs Gyula cs. és kir. századost, a zombori tisztikar tagját a budapesti cs. és kir. gyalogsági hadapródiskola parancsnokává nevezte ki.

— **Adományozás.** Néhai Kunetz Jakab gyermekei boldogult édes atyjuk emléke iránti kegyeletből az izr. nőegylet javára 150 koronát adományoztak. Fogadják a nemesszívű adományozók ez uton is az elnökség hálás köszönetet.

— **Siremlék Tomcsányi Rusinak.** A Magyar színházban pénteken délután értekezlet volt, Tomcsányi Rusinak, a színház nemrég elhalt kedves emlékü tagjának siremléke dolgában. Az értekezlet nagyobb bizottság megalakítását határozta el, amelynek feladata lesz társadalmi és művészi uton a diszes emlék fölállítását lehetővé tenni. A bizottság, amely a színház tagjain kívül a fővárosi művészvilág, sajtó és társaság tagjaiból áll, a jövő héten tartja első összejövetelét.

— **Uj egyesület Zomborban.** Zomborban új egyesület alakult a héten »Katholikus Legényegylet« címen. Az egyesületet a város előkelő társadalmának néhány tevékeny tagja vezeti, Fehér Gyula egyházi elnökkel és Ugri Mihály világi elnökkel az élén.

— **A magyar delegatusok értekezlete.** A közös ügyek tárgyalására kiküldött magyar országos bizottság tagjai a delegacio tisztikarába a következő képviselőket jelölték: Széll Kálmán elnök, gróf Zapáry Gyula alelnök. Ezenkívül jegyzőket és háznagyot, meg bizottsági tagokat jelöltek.

— **Uj akadémikusok.** A Magyar Tudomány Akadémián ma folyt le a tagválasztó nagygyűlés, élénk érdeklődés mellett. Elsőbben az elnököt, másodelnököt és az igazgató-tanács tagjait választották, azután pedig a rendes és levelező tagokra szavaztak. Elnöknek újra egyhangulag báró Eötvös Lorándot választották meg, alelnökké pedig Kautz Gyulát. Elhatározták, hogy Jókai Mór arcképét megfestik és a képes teremben felfüggesztik. Az igazgató tanácsban Pauler Gyula és Jókai Mór halálával

megüresedett helyeket gr. Kuun Géza eddigi alelnökkel és Forster Gyulával töltötték be. Azután áttértek a tagválasztásra. II. osztály: Tiszteleti tag lett Berzevicy Albert. Rendes tagok lettek: Ballagi Aladár és Karácsonyi János. Külső tag: Pierantoni Ágost olasz egyetemi tanár és publicista. III. osztály: Levelező tagok lettek: Hollós László kecskeméti főreáliskolai tanár és Zimányi Károly muzeumi őr. Kültag: Sir William Ramsay. I. osztály: Egyetlen jelöltje Ferenczy Zoltán megbukott. Az Akadémia ünnepies diszülése vasárnap délelőtt 10 órakor lesz. A diszülést követni szokott lakoma az idén a Jókai-gyász miatt elmarad.

— **Bácskai képviselők a parlamenti bizottságokban.** Az országgyűlés különböző bizottságaiba a következő bácskai képviselők lettek kijelölve: Igazságügyi bizottság: Rohonyi Gyula; Kérvényi bizottság: Mihajlovits Kornél; Közigazgatási bizottság: báró Vojnits István; Közlekedési bizottság: Latinovits Géza; Mentelmi bizottság: Radovánovits György; Poppovits Vazul; Naplóbiráló bizottság: dr. Drakulits Pál, dr. Molnár Károly, Fernbach Péter; Összeférhetlenségi bizottság: Poppovits Vazul; Pénzügyi bizottság: Piukovich József, Rohonyi Gyula.

— **Vármegyei közgyűlés.** Bács-Bodrog vármegye törvényhatósági bizottsága több sürgős ügy elintézésére céljából folyó évi májusi hó 19-én s a sürgősükhöz képest a következő napon Zomborban a vármegyei székház nagytermében mindenkor reggeli 9 órakor rendkívüli közgyűlést tart.

— **Műkiállítás Nagyváradon.** A nagyváradai Szigligeti Társaság Szemerecsányi Pál püspök védnöksége alatt és a Képzőművészeti Társulat közreműködésével e hónapban nagyszabású műkiállítást rendez Nagyváradon.

— **Bikaviadatok Budapesten.** Június elején az idegenforgalmi vállalat bikaviadatok rendez Budapesten. A vállalat megbizottja ezidőszereint Spanyolországban időzik hogy a látványosság részére a viadorekat megszerezze.

— **A vasutasok segítése.** A letartóztatott és elbocsájtott vasutasok hozzátartozóinak felsegítésére alakult segély-bizottság gyűjtés engedélyezését kérte Rudnay, budapesti főkapitánytól. A kérvény benyújtója dr. Landler a főkapitánynyal és Boda Dezső rendőrkapitánynyal tartott megbeszélés után a kérvényt visszavonta és azt a belügyminiszterhez nyújtotta be. A belügyminiszter okvetlenül engedélyt ad a gyűjtésre.

— **Hangverseny.** A szabadkai községi főgimn. ifjúsági ének- és zenekara által 1904. évi május hó 15-én délután 6 órakor a főgimnaziumi épület tornacsarnokában a zongora-alap gyarapítására tartandó hangverseny műsora. 1. Erkel Ferenc: Hunyadi László nyitány, előadja az ifjúság zenekar. 2. Salamon Ödön: Szerausz, magánjelenet, előadja Licht Zoltán 8. o. tanuló. 3. Moszkovszky: Spanyol tánc, zongorán játsza Mamuzsich Mihály 6. o. tanuló. 4. Schubert: Az éj, éneklí az ifjúság vegyeskara. 5. Hubay: III. csárdajelenet, hegedűn játsza Bauer Ernő 8., zongorán kíséri Wilhelm Jenő 7. o. tanuló. 6. Ábrányi Kornél és dr. Horváth Ákos: Mi a haza? melodráma, szavalja Márcy Róbert 5. oszt. tanuló, kísérik: Mamuzsich Mihály 6. o. tanuló zongorán és a férfikar. 7. William Brough (Csiky Gergely): Flipper és Nobler, vigjáték 1 felvonásban,

előadják: Flipper Sztrokay Kálmán 8. o. tanuló, Nobler Munk Artur 8. o. tanuló, Másodemeleti lakó Kovács György 8. o. tanuló, Jim Nánay Béla 8. o. tanuló. 8. a) Huber: Csakhogy itt vagy b) Huber: Dal, dal, dal éneklí az ifjúság vegyes kara. 9. Tábori Róbert: A statisztika áldozata, magánjelenet, előadja Scossa Gyula 8. o. tanuló. 10. Aggházzy-Hubay: Hangok a pusztából, hegedűn játsza zongorakísérettel Brenner József 8. o. tanuló. 11. Schubert es—dur vonós négyes: a) allegro moderato b) scherzo játszák Klazsik Károly énektanító. Bauer Ernő, Brenner József 8. és Pirnitzer Miksa 7. oszt. tanulók.

— **Meghívó.** A Szabadkai Építő Munkások Szakegylete saját könyvtára javára 1904 május hó 23-án pünkösdi hétfőjén Szudarevics kerthelyiségében (a régi lelencház mellett) táncvigalmat rendez, melyre a nagyérdemű közönséget tisztelettel meghívja a rendezőség. Beléptidij: Személyenként 80 fillér. Kezdeté d. u. két órakor, este hét órakor egy órai szünettel viradtig. Konfetti, világposta, serpentin.

— **Tombolaestély.** Spitzer Ignátz, Bathányi-utcai vendéglőjében holnap este sikerültnek ígérkező tombola estély lesz. A tombola-tárgyak a vendéglő helyiségében egész nap megtekinthetők. A hetenkint tartani szokott kellemes szórakozást nyújtó estélyeken igen szép közönség van állandóan.

— **Műkiállítás városunkban.** A városunkban tervezett műkiállítás érdekében e hó 15-én lesz az előkészítő értekezlet. A műkiállítás sikerét eléggé biztosítja az, hogy annak intézésébe városunk főispánja, — Schmausz Endre személyesen foly be. A következő meghívót vettük: „Meghívó. A szabadkai Nemzeti Casino a f. évi május hó 21-én megnyitandó műkiállítás tárgyában vasárnap e hó 15-én d. e. 11 órakor a Nemzeti Casino nagytermében előértekezletet tart, a melyre van szerencsénk tisztelettel meghívni. Szabadkán, 1904. évi május hó 12-én. Raichl Ferenc bizotts. előadó. Schmausz Endre főispán, Paukovich Andor ügyv. igazgató.

— **A méhészkedés előmozdítása.** Az országos méhészeti egyesület a méhészet terjesztése céljából az ezen iparral foglalkozóknak számtalan kedvezményt nyújt, melyekről felvilágosítást, valamint a méhészethez szükséges tárgyakról árjegyzéket kívánatra ingyen és bérmentve küld.

— **Országos vásár.** Holnap, május tizenötödikén veszi kezdetét az országos vásár, melyre szép számmal érkeztek vidéki iparosok és kereskedők.

— **Tűz.** Igen könnyen veszélyesre válható tűz ütött ki ma reggel 6 óra 50 perckor az I. kör Lengyel-utca 231. számú házban. Gál Róza háza gyulladt ki, amely teljesen leégett. A tűz a tetőzetten keletkezett. A mellette lévő Bernát Ferencz-féle ház erősen megrongálódott. A hivatalos tűzvizsgálat lesz hivatva megállapítani, hogy kit terhel a felelősség a kár előidőzésében.

— **Programbeszéd.** Bánffy Dezső báró, Szeged város első képviselő választó kerületének jelöltje, holnap, azaz 15-én mondja el programbeszédét. A függetlenségi jelölt, dr. Becsey Károly épen egy hétre rá, azaz e hó 22-én fogja programbeszédét elmondani.

— **Palics.** Holnap, május hó 15-én lesz először zene a mi erdő, szép Palicsunkon, mely a nyár beálltával, ugyszólván második

otthonunkká lesz. Ugy holnap, mint az egész nyáron át Bodrics zenekara fogja a fürdő zenét szolgáltatni.

— **Lapunk** mai számához mellékelt Kuznetz bankházának körlevelére felhívjuk olvasóink szives figyelmét.

— **Vásároljon** Ön osztályországyet *Gaedicke* bankházánál Budapesten, mert a ki főnyereményhez akar jutni, annak a szerencsés *Gaedickénél* kell játszania.

— **Időjárás.** Hazánkban az idő hűvös volt; a lecsapódások csökkentek és inkább csak a keleti és déli részekre szorítottak. *Jóslat:* Száraz, éjjel és nappal enyhe idő várható.

— **Házassági** célból ismerkedni legbiztosabban lehet »Házasulandók Lapja« útján, ma, mikor a társas érintkezés, ismerkedés annyira meg van nehezítve, legcélszerűbb egy ilyen lap útján ismeretséget szerezni, mely házasulandók között az egész országban és külföldön is elterjedt. Számos házassági ajánlatot férfiaktól, különböző hozományú nőktől tartalmaz. Száma 40 fillérért küldetik az »Országos Pályázati Hírlap«-pal együtt, mely utóbbi tartalmazza az országban megüresedett összes állásokat, pályázatokat. Kiadóhivatal: Budapest, Erzsébet-körút 12.

— **Állások** nyerni legbiztosabban csakis az »Országos Általános Pályázati Hírlap« útján lehet, mely az állástadókkal való közvetlen összeköttetése folytán leggyorsabban ad hírt, az összes betöltendő állásokról. Az állástadók is nagyjából e lap útján töltik be a megüresedett állásokat. Minden számban számos állami, közigazgatási, magántisztviselői, gazdasági, hivatali, pénzügyi, kereskedelmi, könyvelői, üzletvezetői, orvosi stb. állás van a feltételek és teljes címek kiírásával. Ingyen melléklete a »Jegyesek és Házasulandók Lapja« melynek segítségével házassági célból könnyen, gyorsan ismerkedni lehet. Előfizetési ára 1/4 évre 4 kor., egyes szám 40 fillér, mely levélbélyegben küldhető. Kiadóhivatal: Budapest, Erzsébet körút 18. Képviselek fiókkiadóhivatalok vezetésére, minden nagyobb vidéki városban kerestetnek.

TÖRVÉNYKEZÉS.

Elnök: Marián Miklós dr. Szavazó bírák: Jócics Milorád dr. és Piri Sándor dr. Ügyész: Eperjessy Béla dr. Jegyző: Graulik dr. Ma mint büntető felelőbírói bíróság tárgyalta a szabadkai kir. törvényszék.

Elített verekedők. Jó régen történt, hogy Huszta Ferencet a Nemzeti kávéházban az öreg Mikovits Ágó két fia, Sándor és Gusztáv alaposan elverték. Husz napnál tovább tartó sérüléseket szenvedett ennek következtében a nem valami fiatal Huszta. Annak idején a járásbíró a két Mikovits fiura nézve marasztaló ítéletet hozott, a melylyel szemben azonban egy a vádlottak és Klein Mátyás dr., mint a terhelt képviselője, Fischer Jákó dr. felebbezést jelentettek be. Ma tárgyalta ezt az ügyet a szabadkai kir. törvényszék Jócics Milorád dr. szóbeli előadása alapján. A tárgyalás eredményeképp kihirdetett ítélet szerint a járásbíró ítéletét helybenhagyta. Védő semmisségi panaszt jelentett be.

Hatóság előtti rágalmozás. Nem birt házbért fizetni Friedmann Ignác. Ezért házigazdája, Pertics, törvényadta jogával ugyancsak komolyan és szigorúan élt. Négy szalmazsákon kívül mindenét elvitte a szerencsétlen embernek, aki e miatt zsarolás és magánlaksértés miatt vádolta be Perticsét. Vádjai azonban alaptalanoknak bizonyultak,

a miért a járásbírósnak 10 koronára elmarasztaló ítéletét a törvényszék helybenhagyta. Vádlott semmisségi panaszt jelentett be.

Pollák József és két társa szintén hatóság előtt rágalmozták meg hűtlen kezelés, esalás és okirathamisítás címén már feloszlott pézintézetüknek kilenc igazgatósági tagját. A járásbíró felmentette a vádlottakat. De sértettek képviselője Blau Géza dr. fellebbezett. A mai ítélet az elsőfoku bíróság ítéletét helybenhagyta. Jogerős.

Megvert anyós. Szerette az italt Juhász István. Be is vett belőle már kicsit, mikor anyósa rendes életmódra, munkára intette. Több nem kellett az izgatott vérű legénynek. Felkapta a vasvillát és jól fejbeverte véle hites feleségének az édes anyját, aki ma nem kívánta az ugyancsak kézzelfoghatólag beszélő vejének megbüntetését. Békefi Gyula dr. védelme és Eperjessy dr. vádja után a törvényszék felemelte a vádlott büntetését, amennyiben 14 napi fogház fő és 20 koronával megváltható két napi fogház mellék büntetésre ítélte. Az ítélet jogerős.

Az uzsorás. Dr. Marián ismét elfoglalja helyét a vádtanácsban és megjelenik a mai nap legtipikusabb alapja: az uzsorás. Folyton ártatlanságára hivatkozik, mindent saját javára akar magyarázni és végül mikor elítélik, sir. 200—200 koronát adott kölesön a megszorult Urbánnak és szedett érette a törvényes nyolc percentnél jóval nagyobb kamatot. E miatt mondták ki vétkesnek s a vád és védelem meghallgatása után 100 korona pénzbüntetésre, vagy öt napi fogházra ítélték. Az ítélet jogerős.

LEGUJABB.

A szegedi képviselőválasztás.

Szegedről jelentik, hogy az állandó választmány pénteki ülésén folyó hó 30-ára tüzte ki Szeged I-ső kerületébe a képviselőválasztást. A választási harcban báró Bánffy Dezső, az új-pártvezére és szegedi jelöltje s Rónay Jenő szabadesvü párti jelölt fognak megküzdeni. A függetlenségi párt is állított jelöltet, de ez előreláthatólag vissza fog lépni s a független érzelmi polgárok szavazatukkal az új-párt jelöltét fogják támogatni.

A háború.

A külügyi hivatalban lévő jelentések szerint teljesen alaptalan az a hír, hogy a kínai hatóságokat és a mongol tábornokot kiutasították Mukdenből. A kínai hatóságokkal szemben való magatartás nem változott.

A Ritzau ügynökség helsingforsi jelentése szerint az orosz belügyminiszter helsingforsi egyetemi rektori minőségében körülbelül 80-90 hallgatót fél évre kiutasított, mert 1903-ban katonai sorkötelezettségüknek eleget nem tettek.

Családi öröm a trónörökös házában.

Hohenburg Zsófia hercegnő, Ferenc Ferdinánd trónörökös felesége, mint Bécsből jelentik, örvendetes családi esemény előtt áll. A trónörökös és családja jelenleg Csehországban tartózkodik, a trónörökös konopisti birtokán.

Sertésvásári jelentés.

(Schleiffelder és Társai bécsi cégtől.)

1904. május 10-éről.

A mai vásárra összesen 9210 darab sertés volt bejelentve, felhajtott azonban 4952 német-lengyel és 3946 magyar sertés.

Az igen nagy felhajtás következtében az üzlet menete nagyon lanya volt.

Különként élő súlyban fogyasztási adó nélkül: Első prima magyar sertés 110—112 fill. kivételesen 106 fill.

Közép- és öreg sertés 105—109 „

Könnyű- és szedett sertés. 98—103 „

Német-lengyel és erdélyi sertés 80—100 „

Budapesti gabonatözsde.

Kálnoky és Simon gabonatermék-kereskedő cég tudósítása.

— Május 14. —

A határidő-üzlet.

	Déli zárlat	Esti zárlat
Buza ápr.-re	—	—
Buza máj. 1904	808—807	833—34
Buza okt.	821—820	819—20
Rozs ápr.-re	—	—
Rozs májusra	—	—
Rozs okt.-re	676—675	678—79
Zab máj.-ra	535—534	—
Zab	—	—
Zab október	562—561	567—68
Tengeri máj	503—502	505—06
Tengeri	—	—
Teng. jul. 1904	515—514	518—19
Repece	—	—
repece ang.	10.10—11.10	—

Szabadka szab. kir. város adóhivatala.

Hirdetmény.

Ismételve felhivatnak mindazok akik a gyárak és iparos műhelyekben alkalmazott egyének bevallása tárgyában a IV. osztályu kereseti adóra vonatkozó vallomásukat a már közzétett határidőben be nem adták, hogy ezt a vallomásukat 8 nap alatt annyival inkább adják be, mivel ellenkező esetben adójuk a törvényben meghatározott súlyos következmények terhe alatt hivatalból fog megállapíttatni.

Szabadkán 1904. május hó 15-én.

Városi adóhivatal.

Szabadka sz. kir. város adóhivatala.

Hirdetmény.

Ismételve felhivatnak mindazok, kik a házbérjövödelem bevallása és a házösszeírás tárgyában erre vonatkozó vallomásukat, a már közzétett határidőben be nem adták, hogy ezt a vallomásukat 8 nap alatt annyival inkább adják be, mivel ellenkező esetben adójuk a törvényben meghatározott súlyos következmények terhe alatt hivatalból fog megállapíttatni.

Szabadka, 1904. május hó 15-én.

Városi adóhivatal.

Szabadka sz. kir. város adóhivatala.

Hirdetmény.

Ismételve felhivatnak mindazok, kik a III. osztályu kereseti adó alá tartozó jövedelmek bevallása tárgyában, ezen adóra vonatkozó vallomásukat a már közzé tett határidőben e nem adták, hogy ezt a vallomásukat 8 nap alatt annyival inkább adják be, mivel ellenkező esetben adójuk a törvényben meghatározott súlyos következmények terhe alatt hivatalból fog megállapíttatni.

Szabadkán, 1904. május hó 15-én.

Városi adóhivatal.

Szabadka szab. kir. város adóhivatala.

Hirdetmény

Ismételve felhivatnak mindazok, kik a hadmentességi díj alá tartozó egyének által teendő bejelentések tárgyában ezen adóra vonatkozó vallomásukat a már közzé tett határidőben be nem adták, hogy ezt a vallomásukat 8 nap alatt annival inkább adják be, mivel ellenkező esetben adójuk a törvényben meghatározott súlyos következmények terhe alatt hivatalból fog megállapítani.

Szabadkán 1904. május hó 15-én.

Városi adóhivatal

Szabadka sz. kir. város adóhivatala.

Hirdetmény.

Ismételve felhivatnak mindazok, kik a tőke kamat és járadék adó alá tartozó jövedelmek bevallása tárgyában, ezen adóra vonatkozó vallomásukat a már közzé tett határidőben be nem adták, hogy ezt a vallomásukat 8 nap alatt annival inkább adják be, mivel ellenkező esetben, adójuk a törvényben meghatározott súlyos következmények terhe alatt hivatalból fog megállapítani.

Szabadkán, 1904. évi május hó 15-én.

Városi adóhivatal.

9967./904. tan. sz.

Árlejtési hirdetmény.

Szabadka sz. kir. város tanácsa ezennel közhírré teszi, hogy a Mária-Valéria közkórház részére szükséges fehérneműk és pedig.

- 960 m. lepedő vászon
- 400 m. vánkös huzat
- 400 drb. törülköző
- 1120 m. férfing
- 1120 m. alsó nadrág
- 1110 m. nőing
- 20 drb. fiúing
- 20 drb. fiúalsónadrág
- 20 drb. gyermeking
- 200 drb. köpenyre való
- 20 drb. gyermek köpenyre való
- 3 drb. tollpárna
- 6 drb. tollpárna huzatra beszerzésére folvó évi május hó 24-én d. e. 10 órakor a közművelődési ügyosztály hivatalos helyiségében zárt írásbeli versenytárgyalás fog tartatni, a melyre az illető vállalkozók ezennel meghivatnak.

Az árlejtésnél kizárólag csak magyarországi gyártmányok vétetnek figyelembe. A szállítási határidő a tanács döntésétől számított 15 nap.

Az ajánlattal egyidejűleg az ajánlati összeg 12 %-a bánatpénz gyanánt leteendő.

Szabadkán, 1904. május hó 12-én.

A városi tanács.

Teljes waggonrakományok bármely állomásra szállítva!**KERTÉSZ ALBERT**

SZABADKA, VI. kőr. Petőfi-utca 88. sz. (gimnáziummal szemben.)

MELOCCO PETER Budapest**Eternit-művek.**

Márvány, mozaiklap, műkő és cement-áru-gyár. Beton és vasbeton építési vállalat

HATSCHEK LAJOS

Eternit-pala gyárainak

KÉPVISELETE ÉS RAKTÁRA.**ÉPÍTÉSI ANYAGOK RAKTÁRA.****ELADÁS NAGYBAN ÉS KICSINYBEN.****Állandóan raktáron tart:****Építési anyagok:**

Elsőrendű minőségű biharmegyei fával égetett darabos és építési mész. Valódi beocsini román és portland cement eredeti ölmözött zsákokban. Valódi egeresi szobrász és szagtalan valódi asphalt lemezek. Szagtalan valódi asphalt lemezek. Vizmentes kőszénkátrány. Elsőrendű Carbolineum fotelítésre. Cement és mozaiklapok a legegyszerűbbtől a legdiszesebbig. Csömöszölt portland és kőgyag csövek. Szurok fáklyák.

Sürgöny és levélcím: Kertész Albert Szabadka. Telefon 204. sz.

Jutányos árak. Csak elsőrendű árúk. Azonnali szállítás.**Egy háztartási mérleg****és 1 üveg eredeti francia parfüm ingyen.**

Mesésen olcsó árak mellett küldöm szét tulhalmozott raktáramból világhírű kiválóságukért általánosan kedvelt

mexikói**ezüst árúimat**

és pedig: 6 darab mexikó ezüst asztali kés, 6 darab mexikó ezüst evővillát, 6 darab mexikó ezüst evő-

kanalat, 12 darab mexikó ezüst kávéskanalat, 6 darab kiváló dessertkést, 6 kiváló dessertvillát, 1 darab mexikó ezüst levesmerítő kanál, 1 darab mexikó ezüst tejmerítő, 2 darab elegáns asztali gyertyatartót.

46 darab összesen csak 6 frt 50 kr.

Minden megrendelő ezenkívül jutalomban egy szavatosság mellett pontosan működő 12 1/3 kiló hordképességű háztartási mérleget kap teljesen díjtalanul. A mexikói ezüst egy teljesen fehér fém (belül is), melynek tartósságáért és kiváló minőségeért 25 évi jótállást vállalok. Szétküldés a pénz előleges megküldése esetén vagy utánvétellel történik az európai raktárból.

Denker J. központi forgalom áruháza: Bpest, Hernát-u. 54.

5 koronáért

küldök 4 1/2 kiló (kb. 50 drb.) kevéssé megsérült — finom enyhe **Piperesszappant** rózsa, liliumtej, orgona, ibolya, rezeda, jászmin és gyöngyvirágból szépen összeválogatva. A pénz előzetes megküldése esetén vagy utánvétellel küldi.

3 frt 40 krajczár

utánvéttel egy vég szépebbé válszon 6 teljes férfi vagy női ingre 90 cm. széles kitűnő minőségben, 5 évi jótállással; számos elismerés.

4 frt 50 krajczár

utánvétellel egy elegáns férfi öltönyre 3 méter divatos szövet egy elegáns férfi öltönyre tetszés szerinti színben kapható.

Mintakat nem küldök.

kék zománczozott főzőedény! Legfinomabb gyártmány!

Bámulatos olcsó árban. — Próba-rendelvény 6 drb főzőfazék és 6 darab lábas csak 3 forintba kerül utánvétellel.

Denker József Bpest

VII. Hornát-u. 54.

MORVAI NOVÁK G.

vasbeton és Rabitz munka vállalkozó. márvány mozaik és cementáru gyár. Vasbetonból épült saját házamban, a vasuti indóházzal szemben. Telefon 238. sz.

Elvállal: vasbeton és Rabitz munkálatokat, betoncsatornázás, beton műtárgyak, nedves falak szárazzá tétele és gránit-terazó munkák.

Fürdő kádak, vizeztartók, vizelők, szökő kutak, facement tetők.**Nagy és állandó raktár román és portland csementből.**

Nagyban és kicsinyben a házhoz szállítható legjutányosabb árak mellett.

Nagy raktár mindennemű mozaik és csement lapokból 1—6 színben, keramit lapok, kőgyagcsövek.

Szabadalmazott asphalt elszigetelő lapok nedvesség ellen. Asphalt papír, stb

Külön oszt ly:

UZLETVEZETŐ:

Cserépkánya gyári raktár**DÁNIEL A. JÓZSEF**

Bathyány-utca.

A m. kir. államv. gépgyárának vezérügynöksége

BUDAPEST, V. KERÜLET, VÁCZI-KÖRUT 32. SZÁM

ajánlja a magyar királyi államvasutak gépgyárában készült új szerkezetű

gőzeséplőkészleteket, ipari czélokra alkalmas COMPOUND lokomobilokat.

MILLENNIUM

fűkaszaló-, marokrakó- és kévekötő aratógépeket, valamint egyéb mezőgazdasági eszközöket.

Szabadkai takarékos és hitelintézet mint szövetkezet

Alírási felhívás a IV-ik évtársulatra

Értesítjük a t. közönséget, hogy az aláírá sok IV-ik évtársulatunkra a mai nappal megkezdődnek.

Üzletrészek (heti koronás befizetések) jegyvezetők az intézet helyiségében — volt Sümegi-féle, most Miloszavlyevics-féle ház, a postával szemben — valamint az intézet igazgatósági, választmányi és felügyelő bizottsági tagjainál.

Kölcsönök úgy váltóra, mint jelzálogi bekebelezés mellett teljes versenyképességgel a legelőnyösebb kamatláb mellett folyósítatnak.

Betétek — a betét napjától kezdődő kamatozásra 4 1/2% mellett elfogadtatnak. Állandó betétek kamatlába 5%.

Szabadka, 1904. május 1 én.

Az igazgatóság.

Tagok száma	1904. április 30-an	1367.
Üzletrészek száma	„ „ „	3897.
Kölcsönállomány	„ „ „	560.000 k.
Befizetett tőzrstőke	„ „ „	300,521 k.

Gazdaközönség figyelmébe!!

Ajánlom kender, kötél, zsineg, zsák és ponyva raktáramat.

hol minden minőségű és nagyságu zsákok, kötelek u. m. istrángok, kötőfékek stb. kaphatók. Vizmentes takaró ponyvák, nyers és rostáló ponyvák bármily minőségben és nagyságban — fél óra alatt készülnek. —

Nagy választék szebbnél szebb lóhálóknak, tennis halók, függő-ágyak és tornaszerekben.

Egyedüli főraktár Szabadka és környékére:

Weitzenfeld Marcell

kender, len, kötél, zsineg, zsák és ponyva áru raktára Szabadkán, Kovács-utca 294. sz.

Telef. n 190.

Vendéglő áthelyezés.

Van szerencsém a n. érdemű közönség b. udomására hozni, hogy jó hírnévnek örvendő

vendéglő- és

sörcsarnokomat

a Rudics-utcából a Wesselényi-utca 41. szám alá (a volt Piszárevics-féle sörcsarnok helyiségébe) helyeztem át, a melyet örök áron megvettem.

Kitűnő villásreggeli! Ebéd- és vacsora előfizetések elfogadtatnak.

Tisztelt vendégeim további pártfogását a kitűnő ételek- és italokkal, valamint a gyors és pontos kiszolgálással továbbra is kiérdemelni minden igyekezetem leendő.

Tisztelettel

Szemmáry János

vendéglős.

? Miért?

nevezik

GAEDICKE

bankházát a legnagyobb

Szerencse-gyűjtődének?

Mert ott a legtöbb főnyereményt fizették ki
 Mert ott a 602.000 kor. jutalmat
 Mert ott 3-szor a 400.000 kor. főnyereményt
 Mert ott 3-szor a 100.000 „ „
 Mert ott 1-szer a 70.000 „ „
 Mert ott 4-szer a 60.000 „ „
 Mert ott 3-szor a 30.000 „ „
 Mert ott 5-ször a 25.000 „ „
 Mert ott 10-szer a 20.000 „ „

nyerték és

mert más gyűjtőde hasonló eredményt felmutatni nem tud.

A ki tehát főnyereményhez akar jutni, siessen a XIV-dik magyar kir. szab. osztályosorsjáték május 17. és 18-án megtartandó húzásához postautalványon vagy utánvét mellett

1/1 1/2 1/4 1/8 sorsjegyeket

12.— 6.— 3.— 1.50 koronáért rendelni

GAEDICKE A. bankházánál

Magyarország legnagyobb szerencse-gyűjtődéje

BUDAPEST, Kossuth-Lajos-utca 11. szám.

Postatakarékpénztári befizetési lapokkal az összegek postadíjmentes átutalhatása céljából kívánatra szívesen szolgálunk.

Levágandó rendelőlévél.

GAEDICKE A. urnak

BUDAPEST.

Sziveskedjék címemre I. osztályu eredeti Magy. kir. szab. osztályosorsjegyet a hivatalos tervvel együtt küldeni.

Az ellenérték: korona utánvételezendő postautalványon küldöm

Pontos cím:

Név

Állás

Lakhely

Utolsó posta

A nem kívánt módoszat törölendő.

Kol lehet legolcsóbban Vásárolni

kész férfi öltönyt,
gyermek ruhát,
női kabátot
és paletot

Földes Samu és Társa

Szabadka, Főtér Vermes-palota.

Férfi öltöny	17 kor. feljebb
Ulster	22 " "
Felöltő	17 " "
Gyermek öltöny	5 " "
Gyermek felöltő	9 " "

Külön osztály női konfekciókban.

Női Jaquetok	11 kor. feljebb
Női Paletok	17 " "
Fü és leánygallérok	5 " "

Hirdetmény.

Ismételve felhivatnak mindazok a kik a IV. osztályu kereseti adóra vonatkozó vallo-
másukat a már közzé tett határidőben be
nem adták, hogy ezt a vallomásukat 8 nap
alatt annyival is inkább adják be, mivel
ellenkező esetben adójuk a törvényben meg-
határozott súlyos következmények terhe alatt
hivatalból fog megállapíttatni.

Szabadkán, 1904. május hó 15.

Városi adóhivatal.

MACZONKA KÁROLY

paplanos és kárpitos

SZABADKAN, Széchenyi-tér Bachrach-féle ház.

Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomá-
sára hozni, hogy Szabadkán a fenti cím alatt egy a
mai kor igényeinek teljesen és megfelelően berendezett

paplanos és kárpitos műhelyt

rendeztem be, ahol minden e szakmába vágó munkák
izléses kivitelben és szolid árak mellett készülnek.

Midőn ezt szives tudomására hozom, egyben bá-
torkodom nagybecsű pártfogásáért esedezni.

Kiváló tisztelettel

MACZONKA KÁROLY
paplanos és kárpitos.

Vendéglő átvétel.

Van szerencsém a n. é. közönség b.
tudomására hozni, hogy a „Nemzeti Casinó”
épületben lévő

vendéglőt

átvettem. Amidőn jó konyháról valamint
pontos kiszolgálásomról már eleve is biz-
tosíthatom tisztelt vendégeimet. Vagyok ma-
gamat b. pártfogásukba ajánlva, amelyet
kifogástalan kiszolgálással kiérdemelni
őhajtok.

Kiváló tisztelettel

Joó Ferencz

Vendéglős.

Étkezésekre előfizetések elfogadtnak.

Magy. kir. szabadalmazott Osztálysorsjegyek

kaphatók:

Illgen János

— fűszerkereskedőnél —

Szabadkán (aszínház mellett.)

$\frac{1}{1}$ 12 korona. $\frac{1}{2}$ 6 korona. $\frac{1}{4}$ 3 korona. $\frac{1}{8}$ 1 $\frac{1}{2}$ korona.

Huzás május hó 17. és 18-án.

Különféle állványok
- jutányos áron -
E L A D Ó K
KISS ISTVÁN
fűszer- és csemegeáru kereskedésében.
Szabadka, Kossuth-utca

Kiváló szerencse Töröknel!

Felülmulhatatlanul

kedvez főarudánkknak a szerencse. Rövid idő alatt 15 millió korona nyereményt többet
fizettünk nagyrebecsült vevőinknek; csak a legutóbbi időben is

a legnagyobb nyereményt és pedig:

a 605.000	koronás nagy jutalmat az 57080 számú sorsjegyre,
a 100.000	koronás nyereményt a 74366. sz. sorsj.-re
a 100.000	" " a 52528. " "
a 100.000	" " a 94780. " "
a 90.000	" " a 109780. " "
a 90.000	" " a 83610. " "
a 90.000	" " a 97787. " "
a 80.000	koronás főnyereményt a 83061. sz. sorsj.-re
a 70.000	" " a 8161. " "
a 70.000	" " az 5498. " "
a 60.000	" " az 5163. " "
a 60.000	" " a 76347. " "
a 50.000	" " a 4036. " "

és ezeken kívül még egyéb sok nagy nyereményt.

Ajánljuk ennél fogva, hogy a világ legesélydúsabb osztálysorsjátékában vegyen
részt. — A most következő magy. kir. szabadalmazott 14. osztálysorsjátékban újbo

110.000 sorsjegyre 55.000 pénznyeremény

jut és összesen egy hatalmas öszeteg,

14 millió 459.000 koronát

sorsolnak ki rövid 5 hónap alatt.

A legnagyobb nyeremény a legszerencsésebb esetben

1.000.000 korona.

Továbbá 1 jutalom 600.000, 1 nyeremény 400.000,

1 a 200.000, 2 a 100.000, 1 a 90.000, 2 a

80.000, 1 a 70.000, 2 a 60.000, 1 a 50.000,

1 a 40.000, 5 a 30.000, 3 a 25.000, 8 a 20.000,

8 a 15.000, 36 a 10.000 korona és még sok egyéb;

összesen 55.000 nyeremény és jutalom 14.459.000
korona öszetegben.

Az 1 osztályu sorsjegyek tervszerű árai:

$\frac{1}{8}$ eredeti sorsjegy frt — .75 vagy kor. 1.50; $\frac{1}{4}$ eredeti sorsjegy frt 1.50, vagy kor. 3.—

$\frac{1}{2}$ " " " 3.— " " 6.—; $\frac{1}{1}$ " " " 6.— " " 12.—

A sorsjegyeket utánvétellel vagy az öszeteg előzetes beküldése elle nében küldjük.

Hivatalos tervezet díjtalanul. Megrendeléseket eredeti sorsjegyekre kérünk

f. évi május hó 17-ig

bizalommal hozzánk beküldeni, miután a huzas már május 17. és 18-án lesz.

TÖRÖK A. ÉS TÁRS

BANKHAZA BUDAPEST.

Hazánk legnagyobb osztálysorsjáték üzlete.

Főarudánk osztálysorsjáték üzletei:

Központ: Teréz-körut 46/a. I. fiók: Váci-körut 4/a.

II. fiók: Muzeum-körut 11/a. III. fiók: Erzsébet-körut 54/a.

Rendelőlevél levágandó.

TÖRÖK A. ÉS TÁRS bankháza Budapest.

Kérek részemre I. oszt. m. kir. szab. osztálysorsjáték eredeti
sorsjegyet a hivatalos tervezettel együtt küldeni.

Az öszeteg kor. öszetegben } utánvételezni kérem
postautalvannal küldöm } A nem tetsző
melléklem bankjegyekben (bélyegeken) } törendő

Pontos cím: